
Οι Πηγές του
Ιστορικού -
Ερευνώντας την
Ελληνική Ιστορία του
20ού Αιώνα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Οι Πηγές του Ιστορικού - Ερευνώντας την Ελληνική Ιστορία του 20ού Αιώνα»**. Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Οι Πηγές του Ιστορικού - Ερευνώντας την Ελληνική Ιστορία του 20ού Αιώνα»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Πώς μπορούμε σήμερα να επιστρέψουμε στο παρελθόν και να το γνωρίσουμε με τρόπο αξιόπιστο, εκμεταλλευόμενοι τα εργαλεία που μας έχει προσφέρει η εξέλιξη της ιστορικής έρευνας; Με ποια κείμενα θα διευρύνουμε τη γνώση μας και την κατανόησή μας για το χθες; Πώς μπορούμε να μελετήσουμε μια ιστορική περίοδο έχοντας επίγνωση ότι η εικόνα μας για το παρελθόν έχει διαμεσολαβηθεί από ιστορίες και μαρτυρίες άλλων πριν από εμάς, και ότι εξαρτάται από τους περιορισμούς των πρωτογενών πηγών; Πώς όλα αυτά μπορούν να γίνουν πρακτικές αλλά και λόγος σε ένα σχολικό ακροατήριο, σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σε μια ξενάγηση, σε μια δημόσια συζήτηση κ.ο.κ. Ερωτήματα όπως τα παραπάνω επιχειρείται να διερευνηθούν με παράδειγμα την ελληνική ιστορία του 20ου αιώνα. Μελετώντας επιλεγμένα θέματα παρέχονται στους εκπαιδευόμενους παραδείγματα και «εργαλεία» για:

- ▶ να γνωρίσουν σφαιρικά την ελληνική ιστορία στον 20ο αιώνα και να συνδέσουν τη θεωρητική γνώση γύρω από την ιστορία με τις πρακτικές της ιστορικής έρευνας,
- ▶ να εξοικειωθούν με τα «υλικά» και τις πηγές και να εκπαιδευθούν στις πρακτικές της έρευνας αλλά και να γνωρίσουν τον ρόλο των θεσμικών φορέων (αρχεία, ερευνητικές μονάδες, πανεπιστήμια κ.ο.κ.) στην παραγωγή της ιστορικής γνώσης,

- ▶ να αναρωτηθούν για τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τα ιστορικά ερωτήματα και να διερευνήσουν ανοιχτά ιστορικά προβλήματα,
- ▶ να γνωρίσουν την υπάρχουσα ερευνητική παραγωγή των ιστορικών και τους τρόπους με τους οποίους αυτή γίνεται αντικείμενο διαλόγου, κριτικής και μεθοδολογικής συζήτησης,
- ▶ να αναρωτηθούν για τη σύνθετη σχέση του ιστορικού λόγου με άλλες μορφές λόγου (π.χ. λογοτεχνία, δημοσιογραφική έρευνα),
- ▶ να προσεγγίσουν κριτικά τις διαδικασίες αλληλεπίδρασης του ιστορικού λόγου με τις εκφράσεις του πολιτικού λόγου, τις μορφές του δημόσιου διαλόγου αλλά και τις διαδικασίες διαμόρφωσης της ιστορικής ταυτότητας.

Στη δομή του προγράμματος και των δραστηριοτήτων του έχει ληφθεί μέριμνα, ώστε κάθε θεματική ενότητα να συνδυάζει τη μελέτη μιας συγκεκριμένης ιστορικής περιόδου ή θεματικής με την εξοικείωση με ένα συγκεκριμένο τύπο πηγών / υλικού (προνομιακού για τη γνώση της περιόδου ή της θεματικής). Για το σκοπό αυτό έχει εξασφαλιστεί συστηματική πρόσβαση σε αρχειακά τεκμήρια και υλικό ιστορικής έρευνας.

Το πρόγραμμα απευθύνεται:

- α) σε πτυχιούχους τμημάτων ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών ή/και σε εκπαιδευτικούς οι οποίοι επιθυμούν να ενημερωθούν ή/και να επικαιροποιήσουν τη γνώση τους σε ζητήματα θεωρίας και μεθοδολογίας της ιστορικής έρευνας.
- β) σε εκπαιδευτικούς διαφόρων βαθμίδων οι οποίοι θέλουν να πειραματιστούν στη σχολική τάξη με τη συστηματική ενασχόληση με πρωτογενείς ιστορικές πηγές, πολυτροπικές και πολυπρισματικές.
- γ) σε πτυχιούχους που θέλουν να επιμορφωθούν στην ελληνική ιστορία ή/και στη θεωρία της ιστοριογραφίας για τις ανάγκες της εργασίας σε αρχεία, μουσεία, ερευνητικά, επιστημονικά και πολιτιστικά ιδρύματα και φορείς, βιβλιοθήκες, φορείς εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- δ) σε όλους/-ες που επιθυμούν να ενημερωθούν ή και να επικαιροποιήσουν τις γνώσεις τους για την ελληνική ιστορία του 20ου αιώνα σύμφωνα με τις ιστοριογραφικές προσεγγίσεις των τελευταίων δεκαετιών.
- ε) σε όλους/-ες που ενδιαφέρονται για την ιστορική σκέψη και οπτική σε συνδυασμό με την κριτική ανάγνωση των τεκμηρίων, την ανάπτυξη ιστορικής συνείδησης και την αναστοχαστική προσέγγιση του ιστορικού λόγου.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «αυτονομία», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ▶ **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα,

εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **6 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Ιστορικός και το Έργο του

Διδακτική Ενότητα 1: Οι Πηγές και το Περιεχόμενό τους

Διδακτική Ενότητα 2: Διατυπώνοντας Ερωτήματα - Γράφοντας Ιστορία

Διδακτική Ενότητα 3: Τα Διλήμματα του Ιστορικού: Από την Τεκμηρίωση στην Αφήγηση

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Σύντομος Ελληνικός 20ός Αιώνας (1909-1922)

Διδακτική Ενότητα 1: Ελλάδα και Διεθνές Περιβάλλον στην Αυγή του 20ού Αιώνα (1897-1922): Μια Περιδιάβαση

Διδακτική Ενότητα 2: Από τον Ατυχή Πόλεμο (1897) στη Μικρασιατική Καταστροφή (1922): Αρχειακές Διαθεσιμότητες και Ιστοριογραφικές Αναζητήσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Τα Μνημεία: Τα Στρατιωτικά Νεκροταφεία και το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτου

Διδακτική Ενότητα 4: Τα Αρχεία (Αλληλογραφία): Βενιζελισμός, Εκσυγχρονισμός, Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός, η Αλληλογραφία των Πρώτων Δημοτικιστών Παιδαγωγών

Διδακτική Ενότητα 5: Ο Τύπος: Η Μικρασιατική Καταστροφή και οι Πρόσφυγες

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Σύντομος Ελληνικός 20ός Αιώνας (1922-1940)

Διδακτική Ενότητα 1: Η Ελλάδα ανάμεσα σε δυο Παγκοσμίους Πολέμους (1922-1940): Μια Περιδιάβαση

Διδακτική Ενότητα 2: Η Ελλάδα στον Μεσοπόλεμο: Αρχειακές Διαθεσιμότητες και Ιστοριογραφικές Αναζητήσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Η Νομοθεσία

Διδακτική Ενότητα 4: Η Λογοτεχνία: Η Γενιά του '30

Διδακτική Ενότητα 5: Οι Επέτειοι: Από τη Δοξολογία στις Παρελάσεις

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Σύντομος Ελληνικός 20ός Αιώνας (1940-1949)

Διδακτική Ενότητα 1: Η Ελληνική «Τραγωδία» σε Παγκόσμια Προοπτική: Μια Περιδιάβαση

Διδακτική Ενότητα 2: Φόβοι και Ελπίδες μιας Κρίσιμης Δεκαετίας: Αρχειακές Διαθεσιμότητες και Ιστοριογραφικές Αναζητήσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Η Φωτογραφία: Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και η Τριπλή Κατοχή

Διδακτική Ενότητα 4: Μαρτυρία και Μνήμη: Ο Εμφύλιος Πόλεμος από Προσωπική Σκοπιά

Διδακτική Ενότητα 5: Η Μουσική: Η Δεκαετία του '40 και το Ρεμπέτικο Τραγούδι

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Σύντομος Ελληνικός 20ός Αιώνας (1950-1974)

Διδακτική Ενότητα 1: Η Ελλάδα στον Ψυχρό Πόλεμο: Μια Περιδιάβαση

Διδακτική Ενότητα 2: Από το Τέλος του Εμφυλίου στην Αρχή της Μεταπολίτευσης: Αρχειακές Διαθεσιμότητες και Ιστοριογραφικές Αναζητήσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Τα Αρχεία (Δημογραφία): Εσωτερική και Εξωτερική Μετανάστευση

Διδακτική Ενότητα 4: Τα Αρχεία (Οικονομία): Το Σχέδιο Μάρσαλ και η Οικονομική Ανασυγκρότηση της Χώρας

Διδακτική Ενότητα 5: Ο Παράνομος Τύπος: Εξέγερση του Πολυτεχνείου - Αντιδικτατορικό Κίνημα στην Ευρώπη και τον Κόσμο

ΜΑΘΗΜΑ: Ο Σύντομος Ελληνικός 20ός Αιώνας (1974-1989)

Διδακτική Ενότητα 1: Η Ελλάδα σε Ευρωπαϊκή Τροχιά και το Τέλος του Διπολισμού. Μια Περιδιάβαση

Διδακτική Ενότητα 2: Από την Αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Εθνική Συμφιλίωση: Αρχειακές Διαθεσιμότητες και Ιστοριογραφικές Αναζητήσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Ο Κινηματογράφος: Η Μεταπολίτευση και ο Νέος Ελληνικός Κινηματογράφος

Διδακτική Ενότητα 4: Τα Αρχεία (Κοινωνικά Κινήματα)

Διδακτική Ενότητα 5: Η Αφίσα: Πολιτική Προπαγάνδα, Κομματικός Ανταγωνισμός και ο Πόλεμος της Αφίσας στη Μεταπολίτευση

Διδακτική Ενότητα 6: Το Τέλος της Ιστορίας που δεν ήρθε: Οδεύοντας προς τον 21ο Αιώνα

Διδακτική Ενότητα 7: "Ποιον ενδιαφέρει η «Περίπτωση» Ελλάδα;": Η Ελλάδα του 20ού Αιώνα στη Διεθνή Βιβλιογραφία